

ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สิริวิมล จันทร์แดง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ จำแนกตามเพศและประสบการณ์สอน กลุ่มตัวอย่างของครูจำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 3-30 เมษายน 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.980 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า 1)ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามากที่สุด1 ด้าน และมาก3 ด้าน 2) ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง 3) ครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความเห็นด้วยต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์สอน มากกว่า10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ5-10 ปี

คำสำคัญ

1) ความคิดเห็น 2) การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

บทนำ

ปัจจุบันนักวิชาการได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและศึกษาถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู โดย นักวิชาการส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าการเรียนรู้อะไรและประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีข้อค้นพบหลายประการที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการวัดและศึกษาผลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกต้องและเหมาะสม นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่น่าศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมได้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา

การจัดการศึกษาที่ดีต้องควบคู่ไปกับการวางแผนจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดี โดยสภาพแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ ถ้าสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ดี ก็สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้โดยง่าย ส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งก็คือสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนมีส่วนในการเสริมสร้าง ความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่างๆ ของนักเรียนเป็นอันมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง เพราะมีส่วนในการพัฒนานักเรียน มีอิทธิพลในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ จินตนาการ และคุณธรรมอันพึงประสงค์ ส่งผลให้การเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยดี ให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษา และทำให้การพัฒนาประชากรของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำเร็จลุล่วงตามหลักปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามปัญหาของการจัดสภาพแวดล้อมที่เกิดจากอุบัติเหตุทั้งภายนอกและภายในบริเวณโรงเรียน เช่นนักเรียนตกจากที่สูง เดินหรือวิ่งชนกระแทกวัสดุต่างๆ ไฟฟ้าดูด แมลงสัตว์กัดต่อย สารพิษอุดตันทางเดินหายใจ ความร้อนจากไฟคิมน้ำร้อนและความรุนแรงต่างๆ การบาดเจ็บจากวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการ เช่น บันได โต๊ะ เก้าอี้ มีดเหลาดินสอ การพลัด การชกต่อย การบาดเจ็บจากเครื่องเล่นออกกำลังกายก็เป็นสาเหตุทำให้เกิดบาดเจ็บพลัดตก ฟกช้ำ บาดแผลฉีกขาด บาดแผลทิ่มแทง ก็เป็นสาเหตุทำให้เกิดอันตรายล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา “ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร” เพื่อนำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ จำแนกตามเพศและประสบการณ์สอน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศ และประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 135 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูจำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ และประสบการณ์สอน
ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมใน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกายภาพ
2) ด้านการบริหาร 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ
ข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ประเวศ กรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 2 ข้อ เรื่องเพศและประสบการณ์สอน ตอนที่ 2 ระดับความ
คิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
ระดับความคิดเห็นของครู แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์สอนโดยการหาความถี่
(Frequency) และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อ ราย
ด้าน และโดยรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์สอนโดยการใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่
โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Posthoc Comparison)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. นำข้อมูลไปพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานครให้เอื้อต่อ
การเรียนรู้ และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามากที่สุด 1 ด้าน และมาก 3 ด้าน
2. ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง
3. ครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความเห็นด้วยต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี

การอภิปรายผล

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เพราะการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาดีขึ้น สิ่งแวดล้อมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ว่าจะจัดในห้องเรียน บริเวณโรงเรียนและรอบๆโรงเรียน ล้วนเป็น สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนได้ทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ โพธิสัย (2558) เพราะสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม เป็นระเบียบ บรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมสร้างพัฒนาการ ส่งผลต่อแรงจูงใจ นักเรียนมีความสุข พร้อมแสวงหาความรู้อย่างเต็มกำลังความสามารถ นักเรียนมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ ซึ่งการจัดอาคารสถานที่และบริเวณ โรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย สร้างบรรยากาศให้ปลอดโปร่ง จัดบริเวณสำหรับเรียนรู้และเล่นให้มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรัก ความสามัคคี โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ซึ่งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาดีขึ้นต่อไป

1.1 ด้านกายภาพ โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพในโรงเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนการสอน เพื่อให้เด็กนักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข โรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ดีของโรงเรียนมีความเหมาะสม มีการคมนาคมสะดวก และปลอดภัย โรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน อุตสาหกรรม วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ในโรงเรียนมีความเหมาะสมเพียงพอ และใช้การได้ดี อาคารเรียน และห้องเรียนมีความปลอดภัย เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน อาคารเรียน และอาคารก่อสร้างต่างๆตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสม การจัดมุมเสริมความรู้ภายในห้องเรียนแต่ละห้องช่วยเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียน โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ดี โรงเรียนมีบริเวณให้นักเรียนได้นั่งพักผ่อนยามว่าง โรงเรียนมีถนนและทางเดินเท้าที่สะอาด สะดวก และปลอดภัย โรงเรียนมีสนามกีฬาและที่ออกกำลังกายเพียงพอสำหรับครู และนักเรียน การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ โรงเรียนมีห้องน้ำ ห้องส้วมเพียงพอ สะอาด

และถูกสุขลักษณะ โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน อาคารสถานที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น ระบายง่าย สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุอาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแลมีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมทำให้ครูและนักเรียนมีความสุขในการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา อึ้งสนั่น (2557) เพราะโรงเรียนมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

1.2 ด้านการบริหาร การบริหารการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีคือโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย และแผนกลยุทธ์ที่เน้นการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีระบบการบริหารภายใน ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอย่างชัดเจน มีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด มีการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการสภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการสภาพแวดล้อม มีระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียนขณะที่อยู่ในโรงเรียน มีการให้บริการติดต่อสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน มีการดูแล รักษา ปรับปรุงบริเวณโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์), 2557 เพราะโรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องครบถ้วน และทันต่อการใช้งาน โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และชุมชนอย่างสม่ำเสมอและที่สำคัญคือผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.3 ด้านวิชาการ การจัดการสภาพแวดล้อมโรงเรียนด้านวิชาการ ให้มีบรรยากาศวิชาการในโรงเรียน เกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ทั้งครูและผู้บริหารต้องชำนาญ หลักสูตร และเชี่ยวชาญจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน แล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความสุขมีความมั่นใจในสถานศึกษายิ่งขึ้น โรงเรียนมีหลักสูตรการเรียนรู้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา นักเรียนได้เรียนรู้โดยฝึกปฏิบัติจริง มีการนำวิทยากรจากภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย ครูมีสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์เรียนการสอนที่เพียงพอ มีป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและในบริเวณโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา พงษ์ปลัด (2555) เพราะโรงเรียนมีหลักสูตรการเรียนรู้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง

1.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง เพราะการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามด้วย ในการจัดการเรียนการสอนที่ดีจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น การเตรียมบุคลากร การจัดตารางสอนให้เหมาะสม การเตรียมการสอน บันทึกรายการหรือแผนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับครูที่จะส่งผลต่อการเรียนการสอน การบันทึกการสอนหรือแผนการสอนเป็นสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อเตรียมครู โดยบอกรายละเอียดและลำดับขั้นตอนของการสอนเอาไว้ บันทึกการสอนนอกจากจะช่วยครูในการเตรียมการแล้วยังช่วยให้เกิดความสะดวกในการให้ผู้อื่นรับหน้าที่แทนเมื่อผู้สอนเดิมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอน ครูมีวิธีการอธิบายเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสม ครูเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้นักเรียนทราบผลการประเมินอยู่เสมอ ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปราย ค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน ครูและผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ครูผู้สอนมีความรัก ความเมตตา เอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ครูจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา และการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกรัตน์ พรหมนิม (2558) เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนรู้มากที่สุด โรงเรียนมีหลักสูตรแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับท้องถิ่นมีการบริหารงานวิชาการที่สนับสนุนให้เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยผู้เรียน และมีระบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกัน โดยครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง เพราะครูเพศชายมีการมุ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการตกแต่ง ปรับปรุงอาคาร สถานที่ ซ่อมบำรุงวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ซึ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านการบริหาร การดูแลความปลอดภัยเด็กนักเรียน และด้านวิชาการสอนด้วยความสนุก เน้นเด็กนักเรียนได้ลงมือทำเช่นครูเพศชายสอนพลศึกษา เน้นเด็กปฏิบัติ เล่นกีฬา ครูเพศชายที่สอนฟิสิกส์เน้นเด็กนักเรียนต่อวงจรไฟฟ้า ประดิษฐ์วัสดุอุปกรณ์ทางฟิสิกส์ เป็นต้น ส่วนครูเพศหญิงเน้นการจัดการเรียนรู้แบบอ่านภาษาไทย คิดคำนวณคณิตศาสตร์ ท่องจำภาษาอังกฤษ ท่องจำศัพท์ชีววิทยาซึ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอารียา สดาร์ตัน (2556, หน้า 78) เพราะครูเพศชายและครูเพศหญิงมีการมุ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงเน้นด้านการบริหาร ส่วนครูเพศชายเน้นด้านกายภาพ การจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย สร้างบรรยากาศให้ปลอดโปร่ง จัดบริเวณสำหรับเรียนรู้และเล่นให้มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรัก ความสามัคคี โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ซึ่งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนายิ่งขึ้นต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเทศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่าครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์สอน มากกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี เพราะครูที่มีประสบการณ์สอนที่มากกว่า 10 ปี จะมีประสบการณ์ในการทำงาน วางแผนบริหารจัดการเวลา ชั่วโมงสอน เวลาที่จะเคลียร์งานเอกสาร มีระบบการจัดการชั้นเรียนที่ดี มีการจัดมุมเสริมการอ่าน จัดทำป้ายนิเทศ และจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศวิชาการในชั้นเรียนได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี ยังมีประสบการณ์สอนที่มาก ก็แสดงถึงการได้ผ่านการทำงานด้านกายภาพ รู้ว่าโรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพในโรงเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้านการบริหาร ครูที่มีประสบการณ์ย่อมรู้และเข้าใจวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย และแผนกลยุทธ์ที่เน้นการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พร้อมปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารเป็นอย่างดี ด้านวิชาการและการจัดการเรียนรู้ ครูที่มีประสบการณ์สอนมากย่อมชำนาญหลักสูตร และเชี่ยวชาญจัดการเรียนรู้ ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จึงมีความเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดการสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ โรงเรียนควรมีห้องน้ำ ห้องส้วมเพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ และมีโรงอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เพื่อสุขภาวะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเทศ กรุงเทพมหานคร
2. ในการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อให้ครูมีความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของและมีความตระหนักในการใช้และช่วยดูแล และ โรงเรียนควรมีระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียนขณะที่อยู่ในโรงเรียน
3. ในการจัดการสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ โรงเรียนต้องมีหลักสูตรการเรียนรู้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นทางด้านวิชาการ และมีส่วนในการเสนอความคิดเห็นการร่างหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน เพื่อให้หลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน
4. ในการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีครูมีวิธีการอธิบายเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย และครูผู้สอนควรสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสม มีการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อให้การพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม เพราะได้รู้ความคิดเห็นของนักเรียนโดยตรง
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารงานวิชาการ เพราะครูเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนรู้ และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เจษฎา อังสนั่น.(2557).การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 21. <http://202.29.22.172/fulltext/2557/113237/Chapter5.pdf> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- ชลอ ไกรทอง.บทบาทผู้บริหาร, <http://ebooks.dusit.ac.th/sdubook/ob-content.nsp> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- ชูจิตต์ วัฒนารมย์. (2550). คู่มือโรงเรียนปลอดภัย. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โชติรส จิตรบำรุง.การจัดบรรยากาศด้านกายภาพ. <https://www.gotoknow.org/posts/205143> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- ณัฐภัค อุทโท.(2558) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 :คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์. http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56921108.pdf (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- ธนศ จำเกิด. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมที่ดีในโรงเรียน. <https://www.gotoknow.org/t08@hotmail.com> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- นฤมล ก้อนขาว. (2558).การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนศรีธราสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 10 http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56990148.pdf (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- นฤมล เนียมหอม.การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้.<http://www.nareumon.com> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- ประยูร ยศพงศ์. (2558).การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 <http://www.nst.ru.ac.th/index> สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- พัชรภรณ์ โพธิสัย. (2558).สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนบ้านนาคำนาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57990206.pdf (สืบค้น พฤษภาคม 2560)

- พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์).2557.การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษา จังหวัดอ่างทอง.<http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/thesis/Educational-Administration>
(สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- รัตติยา พงษ์ปลัด. (2555).การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
file:///C:/Users/UseR/Downloads/research_1411350443 (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- สุกฤษฎี อัญบุตร. (2555).การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของ
กองทัพอากาศ <http://grad.vru.ac.th/pdf-journal/JourTs61/05%20Sukrit.pdf> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- สุรัชย์ สัมโย.คณะ. (2557).การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน
,<http://www.ptu.ac.th/StudentServe> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพมหานคร:
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สายฝน สุวรรณรินทร์.(2553) การจัดสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน.<http://www.berac.org> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). 2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนรู้
การสอน.กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ,<http://ebooks.dusit.ac.th> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวการจัดการศึกษาตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ,<http://ebooks.dusit.ac.th/sdubook/ob-content>.
(สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2557). <http://www.berac.org/BERAC/BERAC> (สืบค้น พฤษภาคม 2560)
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. สำนักงานเขต
ราชเทวี.
- เอกรัตน์ พรหมนิม. (2558). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมสุวิทย์
เสรีอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตประเวศ :กรุงเทพมหานคร.